

Pernille Vigsø Bagge (SF):

SF kan også gøre det ganske kort. Vi støtter det her forslag, som jo kun har til funktion at give kommunerne den refusion, de bør have, og som i øvrigt er en konsekvensrettelse, som De Radikales medlem så rigtigt påpegede.

Da Enhedslistens ordfører på området ikke kunne være til stede, skal jeg tilkendegive, at Enhedslisten også kan støtte forslaget.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak. Så giver jeg ordet til socialministeren, værsgo.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg skal blot takke ordførerne for den positive indstilling til lovforslaget. Flere har jo været inde på, hvad indholdet af lovforslaget er, så det vil jeg ikke gøre mere ud af, men kun se frem til en hurtig udvalgsbehandling.

Kl. 16.20

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Den fg. formand (Birthe Skaarup)**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Revision af reglerne om magtanvendelse).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(FremSAT 13/12 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Gudrun Laub (V):**

Det her drejer sig om reglerne om magtanvendelse. Det er en revision af reglerne, og der er ligesom for det tidligere lovforslags vedkommen-

de tale om en konsekvensrettelse, for når vi får mulighed for private aktører, er det nødvendigt at få præciseret hjemmelen til, hvem der kan udøve akut magtanvendelse. Lovforslaget klargør altså hjemmelen til akut indgriben, også til sådan noget som fastholdelse, og det omfatter også regionale og private serviceleverandører, det er ikke kun det kommunale personale, der har det behov i det daglige praktiske arbejde.

Baggrunden for lovforslaget er, at der har været gennemført en evaluering, hvor der også har været sat fokus på reglerne for magtanvendelse og indberetning, og det er jo meget, meget vigtigt, at man har klare regler på området, og at de er kendte for personalet, sådan at det hele går ordentligt for sig.

Det er kommunalbestyrelsen, der skal sikre, at den private eller selvejende leverandør er orienteret om betingelserne for magtanvendelse og indberetning. Og hvis det er regionsrådet, der er leverandør, eller en privat leverandør, der leverer efter aftale med regionsrådet, er det regionsrådet, der har ansvaret for, at leverandørerne er orienteret om reglerne for magtanvendelse og indberetning, sådan at borgernes retssikkerhed, uanset om det er en kommunal, regional eller privat leverandør, bliver håndhævet og er i orden.

Det betyder jo, at der ikke skal bruges mere magtanvendelse end allerhøjest nødvendigt. Det er klart, at det skal være noget, som man omgås med stor forsigtighed og med respekt for de borgere, der kommer i den situation, at der er brug for magtanvendelse imod dem. Men det skal være sådan, at akut magtanvendelse også lovligt kan udføres af de serviceleverandører, der udfører visiteret service.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til fru Gudrun Laub. Der er ikke nogen, der har spørgsmål, så jeg giver ordet til fru Lise von Seelen, værsgo.

Lise von Seelen (S):

Reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsen skal naturligvis tilpasses den nye kommunale virkelighed, og tilbud, der drives af regionen eller af private leverandører, må på samme måde som de kommunale tilbud leve op til loven om magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsen. Kommunerne får her ansvaret for de regionale tilbud og de private leverandørers, ligesom de har for deres tilbud.

Det, at en myndighed lader andre varetage noget så følsomt som det at gribe ind i menneskers selvbestemmelse, fordrer jo, at ministeren sikrer, at kommunernes information om loven videregives på en så kvalificeret måde, at vi forebygger fejl. På samme måde skal modellen for indberetninger sikre, at borgerens retssikkerhed ikke bringes i fare. Man er meget tæt på den enkelte person her, og vi ved fra aktuel praksisundersøgelse i det nuværende system, at modellen ikke har fungeret lige godt alle steder.

Vi har bl.a. set en praksisundersøgelse fra Ribe Amt, hvor der er flere ældre, som er blevet flyttet fra et tilbud til et andet tilbud, og hvor reglerne om selvbestemmelse ikke er blevet overholdt. Og det er jo et meget stort indgreb i menneskers frihed, hvis man på den måde kommer til at handle hen over hovedet på folk. Det skal vi forebygge finder sted. Derfor er der brug for, at der stilles meget høje krav til leverandører, og der er brug for meget høje krav til information, og det er ministerens ansvar, at det bliver videregivet på den måde. Så vi stiller krav om, at der ikke bliver nogen gråzoner i den instruktion, således at der bliver usikkerhed i den praksis, der måtte være omkring det.

Området er meget vigtigt, når det drejer sig om at respektere menneskers retssikkerhed i tilbuddet. Derfor kan det måske godt undre lidt, at der bliver nævnt i høringsssvarene, at der er høringsberettigede, som ikke har haft lejlighed til at kigge dybt i den praksisundersøgelse, inden de skulle afgive hørings svar i forbindelse med det her lovforslag. Det er jo noget af det, vi skal blive bedre til, nemlig at folk får tid til at fordybe sig i det.

Kl. 16.25

Vi opfatter, at ministeren skal tage meget alvorligt, at man er meget tæt på borgeren her, og vi ser gerne, at der bliver gennemført en lovovervågning, så vi kan se, om det her finder sted på den allerbedste måde.

Vi noterer os med tilfredshed, at borgere, der er i tilbud hos private leverandører i det her tilfælde kan bruge det kendte klage- og ankesystem. Jeg nævner det, fordi vi jo tidligere i dag så et eksempel på, at man havde private leverandører, der ikke var omfattet af klage- og ankesystemet. Det er de i de her tilfælde, og det er vi rigtig godt tilfredse med, det synes vi er en god ting. Og det er sådan, tingene skal være efter vores opfattelse. Så med de givne bemærkninger støtter vi lovforslaget.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til fru Lise von Seelen. Den næste ordfører er fru Pia Kristensen.

Pia Kristensen (DF):

Når man taler om magtanvendelse, er man inde på et meget følsomt område. Der er utrolig mange overvejelser, der skal tages i betragtning, f.eks. hensynet til selvbestemmelsen og udøvelsen af omsorgspligten.

I Dansk Folkeparti var vi tilfredse med, at man i 2003 lempede på de restriktive regler på magtanvendelsesområdet. Vi er trygge ved, at en kommunalbestyrelse kan træffe afgørelse om at anvende en kortvarig fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre denne til et andet opholdsrum, når der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for fare, eller forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Men jeg vil gerne understrege – og det er meget vigtigt – at lempelserne ikke skal bruges som en erstatning for den indsats, som er nødvendig for at nedbringe behovet for at bruge magt. Der har siden været foretaget en evaluering af regelsættet, og vi kan så konstatere, at den ikke giver anledning til en indholdsmæssig revision af bestemmelserne om magtanvendelse over for voksne.

Vi har med tilfredshed noteret os, at det af lovbemærkningerne fremgår, at man vil tage forskellige initiativer til at følge op på evalueringen, både når det drejer sig om at forbedre implementeringen og en skærpelse af indberetningerne, for her er jo et hængeparti.

Endelig fjerner lovforslaget en gråzone i det nuværende regelgrundlag, og det tydeliggøres, at hjemmelen til at foretage akut indgriben, f.eks. i form af fastholdelse, også omfatter situationer, hvor det er regionale eller private leverandører, der yder hjælp til den pågældende.

Der er altså alene tale om en tydeliggørelse af hjemmelgrundlaget for nødvendig og akut indgriben af private og regionale serviceleverandører og ikke som indholdsmæssige ændringer af reglerne, så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Dette lovforslag indeholder en præcisering af, at hjemmelen til nødvendig og akut anvendelse af

magt og tvang, f.eks. i form af fastholdelse, vil kunne foretages af private serviceleverandører, herunder af kommende leverandører af service i forbindelse med friplejeboliger samt i kommende regionale tilbud, naturligvis i fuld overensstemmelse med loven og efter lovens regler i øvrigt.

Indholdsmæssigt sker der ikke nogen ændringer med det her lovforslag, der sker kun en præcisering af, at loven gælder alle leverandører. Det er et forslag, vi kan støtte fra konservativ side.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Martin Lidegaard som den næste ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Også fra radikal side stiller vi os positivt over for lovforslaget, som følger op på et tidligere lovforslag. Men som flere andre ordførere også har været inde på, er vi altså stærkt optaget af borgerens retssikkerhed i det.

Vi er ude i nogle grænsetilfælde, hvor det er vigtigt, at myndighederne er meget påpasselige, og selv om det er naturligt, at man har samme redskaber, hvis man er en privat aktør, der optræder i det offentliges tjeneste, som hvis man er en offentlig aktør, kunne det måske være interessant at høre, om socialministeren måske kunne foranlediges til at lave en lille – ikke en stor og bureaukratisk, men en lille – opfølgning på, hvordan det er gået med den offentlige praksis, efter at vi lavede den lov, der hed 353, bl.a. med erfaringerne fra Ribe osv., der er jo lidt erfaringer rundtomkring, sådan at vi kan se, hvordan det ser ud, og kan følge lidt med i, hvordan det fungerer. Det er ikke noget krav, men et ønske fra radikal side.

Kl. 16.30

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til hr. Martin Lidegaard. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Med lovforslaget bliver det jo præciseret, at reglerne om magtanvendelse over for personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, som får personlig og praktisk hjælp, socialpædagogisk bistand m.v., også gælder for regionale og private leverandører af sociale tilbud. Det vil jo sige, at hjemmelen til akut indgriben, f.eks. i form af fastholdelse, også omfatter situationer,

hvor hjælpen ydes af regionale eller private leverandører. Det betyder bl.a., at reglerne om indberetning m.v. også gælder for de regionale og private leverandører.

Hermed fjernes der en gråzone i det nuværende regelsæt, en gråzone, som skal ses i lyset af, at der allerede i dag foretages akut indgriben i de pågældende tilbud, uden at de er omfattet af reglerne om magtanvendelse. Og det bliver de så med lovforslaget.

SF kan støtte det her lovforslag.

Da Enhedslistens ordfører desværre ikke kan være til stede i salen, skal jeg meddele, at Enhedslisten ikke kan støtte socialministerens lovforslag.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil så starte med at takke de tilstedeværende ordførere for deres opbakning til lovforslaget og sige, at jeg er meget enig med ordførerne i, at vi skal værne om folks retssikkerhed og sørge for at være meget omhyggelige med den her magtanvendelse. Jeg er meget enig med fru Lise von Seelen i, at det også gælder om at forebygge, at magtanvendelsen overhovedet finder sted.

Derfor vil vi også følge op på, at evalueringen har vist, at der bør gøres en indsats for at forbedre kendskabet til reglernes formål og baggrund m.v. Vi vil simpelt hen prøve at følge op på de anbefalinger, der er i evalueringen om bl.a. en kommende revision af den gældende vejledning, og der få taget højde for nogle af tingene.

Vi vil også prøve at se på, om de gældende indberetningsskemaer skal moderniseres, så den viden, skemaerne giver, kan indgå i beslutningsgrundlaget, når kommunalbestyrelsen skal drøfte, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres for at minimere anvendelsen af indgreb i selvbestemmelsesretten. Vi vil simpelt hen følge op på, hvordan vi kan udbrede viden og kendskab til, hvordan man bedst griber det an på det her område. For det er, som det blev understreget, noget, der går meget tæt på borgerne, og derfor er det vigtigt at arbejde med det.

Jeg vil så også fremhæve, at det jo er taget med i lovforslaget, at der foreslås en ny revision af reglerne i folketingsåret 2009-2010, da jeg synes, at Folketinget sådan jævnlige bør forholde sig til det her område og tage en debat om det.

Til hr. Martin Lidegaard skal jeg sige, at der jo er den digre rapport om reglerne om magtan-

vendelse og andre indgreb, altså simpelt hen en opfølgning på, hvordan og hvorledes det er gået. Men jeg tror egentlig, jeg forstod anmodningen, som at det også kunne være lækkert med et lille notat om, hvad det er, der står i den her tykke bog, og det skal vi gerne levere fra ministeriets side.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Befordringsgodtgørelse til medlemmer af de kommunale ældreråd).

Af Lotte Thim Bertelsen (SF) m.fl.
(Fremsat 23/11 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er her tale om et lovforslag, der vil give medlemmerne af de kommunale ældreråd et retskrav på befordringsgodtgørelse i forbindelse med møder i ældrerådene.

Ældrerådene udfører et vigtigt stykke arbejde som demokratisk talerør for de ældre i kommunen og har jo en særlig betydning i forhold til især de svage ældre, som kan have vanskeligt ved at blande sig i debatten om forhold, der har betydning for dem.

Problemet er, at der i dag ikke er lovhjælp til, at kommunalbestyrelsen kan udbetale befordringsgodtgørelse til ældrerådets medlemmer. Og vi har i Socialministeriet fået henvendelser om dette ikke kun fra lokale ældreråd, men også fra Sammenslutningen af Ældreråd i Danmark,

der peger på det uheldige i, at udgifter til transport kan udgøre en barriere, så nogle ældre vil vælge ikke at lade sig stille op til ældrerådene. Det synes jeg er et problem, og det vil jeg godt være med til at gøre noget ved.

Medlemmerne af ældrerådet yder jo i lighed med f.eks. handicaporganisationernes medlemmer i handicaprådet en værdifuld indsats i det kommunale arbejde og er med til at sætte ting på dagsordenen. Og derfor synes jeg, at det vil være rimeligt, at vi ligestiller disse medlemmer med hensyn til at kunne modtage diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse. Så jeg er altså indstillet på, at ældrerådene ikke alene skal have befordringsgodtgørelse, som SF er inde på, men at vi faktisk foretager en egentlig ligestilling med medlemmer af handicaprådene.

Kl. 16.35

Sådan rent lovteknisk mener jeg ikke at det fremsatte lovforslag er i orden, og det skyldes, at formuleringen af teksten blander udgifter ved ældrerådets virksomhed sammen med de enkelte medlemmers udgifter ved hvervets udførelse. Befordringsgodtgørelse er en udgift, som enkeltmedlemmer har ved deres hvervs udførelse, og er ikke en udgift ved ældrerådets virksomhed.

Ja, det er jo en ministers opgave også at gå ind i det lovtekniske i forhold til, hvordan man bedst får formuleret det her, så det bliver gældende. Der er krav om, at lovgivningen jo skal være klart og entydigt formuleret, og der må jeg så sige, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at enkeltmedlemmers udgifter reguleres i et selvstændigt stykke i en paragraf, hvor der henvises til reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. Det svarer så til den måde, man har gjort det i forhold til handicaprådene. Der synes jeg det er vigtigt med parallelitet.

Jeg er altså villig til at tage fat på den problemstilling, som SF rejser med det her lovforslag. Jeg synes dog, at vi ved samme lejlighed skal tage det andet med, så vi foretager en egentlig sidestilling med den situation, der gør sig gældende for medlemmer af handicaprådene, sådan at vi altså taler om både at kunne modtage diæter og eventuelt også erstatning for tabt arbejdsfortjeneste samt altså refusion af kørselsudgifter.

Jeg vil gerne drøfte med partierne, hvordan vi så også kan sikre en finansiering af at foretage en sådan ligestilling.

Så med disse ord må jeg afvise lovforslaget, som det foreligger, men jeg vil altså gerne være